ธนาคารแห่งประเทศไทย

13 ธันวาคม 2561

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร
บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ทุกบริษัท

ที่ ฝนส.(01)ว. 195 /2561 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอนำส่งประกาศ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน จำนวน 4 ฉบับ ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 135 ตอนพิเศษ 314 ง ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2561 และแนวนโยบาย ธปท. จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

1. ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 20/2561 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีของสถาบันการเงิน
2. ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 21/2561 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
3. ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 22/2561 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์
4. ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 23/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน
5. แนวนโยบาย ธปท. เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับปรุงประกาศและแนวนโยบาย ธปท. จำนวน 5 ฉบับดังกล่าวข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลให้รองรับการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน[1] ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศให้มีผลบังคับใช้กับการจัดทำงบการเงินที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป โดยสรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงได้ดังนี้

1. ประกาศ ธปท. เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีของสถาบันการเงิน ปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน โดยยกเลิกคำจำกัดความของตราสารหนี้และตราสารทุน การบันทึกตราสารทุนที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินลงทุนทั่วไป ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในลูกหนี้ ทางเลือกในการคำนวณฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า และการระงับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม รวมทั้งให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน

---

[1] ประกอบด้วย 1. มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
2. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
3. มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
4. การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
5. การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

ฝนสว90-บช000 01 -256112 13

บช000	วันที่ 13 ธ.ค. 2561

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า สำหรับการรับรู้รายได้จากการขายทรัพย์สินรอการขาย

2. ประกาศ ธปท. เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงิน ปรับปรุงรูปแบบการแสดงรายการในงบการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และคำอธิบายความหมายของรายการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินจัดทำงบการเงินในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและสามารถเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการกำกับดูแลและการใช้ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

3. ประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน ปรับปรุงการจัดชั้นและการกันเงินสำรองให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน โดยให้จัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) (2) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing) และ (3) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) ตลอดจนให้มีการกันเงินสำรองเพื่อรองรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (expected credit loss)

4. แนวนโยบาย ธปท. เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ปรับปรุงคำนิยามของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และแนวทางการบันทึกบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

ปรียานุช จึงประเสริฐ

(นางสาวปรียานุช จึงประเสริฐ)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 5 ฉบับ ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5313, 0 2283 5806
โทรสาร 0 2283 5938

หมายเหตุ [ ] ธนาคารแห่งประเทศไทยจะจัดประชุมชี้แจงในวันที่ ..... ณ .....
[x] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ สนส. 13 /2561
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง เพื่อให้สถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองไว้อย่างเพียงพอที่จะรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินถือครองอยู่ โดยเฉพาะเงินให้สินเชื่อซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักของสถาบันการเงิน

เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งจะมีผลใช้บังคับกับการจัดทำงบการเงินที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป เพื่อให้มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิธีการจัดชั้นการกันเงินสำรอง และการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีของสถาบันการเงิน ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน เพื่อรองรับการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าว โดยกำหนดให้สถาบันการเงินมีการจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) (2) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing) และ (3) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) ตลอดจนมีการกันเงินสำรองเพื่อรองรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี ตามที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนด

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความใน**มาตรา 47** มาตรา 60 และมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ฝนสป90-คส221 01 -256110 31

คส 221	วันที่ 31 ต.ค. 2561

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

"สินทรัพย์ที่เสียหาย" หมายความว่า สินทรัพย์ที่ตัดออกจากบัญชี

"สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่อาจเสียหาย" หมายความว่า สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่จัดชั้นดังนี้

(1) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing)

(2) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing)

(3) สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing)

ทั้งนี้ ให้รวมถึงสินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or origniated credit-impaired) ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

"เงินสำรอง" หมายความว่า เงินสำรองที่กันไว้เผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและเผื่อการด้อยค่า สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่อาจเสียหาย ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินจัดชั้นแต่ละประเภทตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่ระบุในประกาศฉบับนี้

"ภาระผูกพันทางการเงิน" หมายความว่า ภาระผูกพันทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ภาระผูกพันวงเงินสินเชื่อ (loan commitment) และสัญญาค้ำประกันทางการเงิน (financial guarantee contract) ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง หรือที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม

"ลูกหนี้ธุรกิจ" หมายความว่า ลูกหนี้ธุรกิจตามที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการสอบทานเงินให้สินเชื่อ ธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ และภาระผูกพันของธนาคารพาณิชย์และธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย หรือบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

"มาตรฐานการบัญชี" หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และให้หมายรวมถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วย

5.2 การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดออกจากบัญชี

สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่อาจเสียหาย และการตัดออกจากบัญชีสำหรับสินทรัพย์ที่เสียหายไว้

อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร **โดยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง** และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน ซึ่งนโยบายดังกล่าวต้องครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(1) หน้าที่และความรับผิดชอบของ**คณะ**กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่เกี่ยวข้อง

(2) หลักเกณฑ์ในการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย สมมติฐาน ปัจจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ **และวิธีการ ที่ใช้ในการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง**

(3) กลไกการควบคุมการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการจัดชั้นและการกันเงินสำรองตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 1

(4) หลักเกณฑ์ในการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี

(5) ระบบการควบคุมภายในและแนวทางการบันทึกบัญชี

(6) การตรวจสอบความถูกต้องในการจัดชั้น การกันเงินสำรอง และ**การตัดออกจากบัญชี** รวมถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลหลักฐานและเอกสารที่นำมาใช้ประกอบ

ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องทบทวนนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง และจัดเก็บนโยบายดังกล่าวพร้อมกับเอกสารหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาทบทวนนโยบายไว้ที่สถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินสามารถจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

5.3 หลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน

สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินดังต่อไปนี้เป็นรายบัญชี **ตามลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินนั้น**

ทั้งนี้ สำหรับการจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินของลูกหนี้ธุรกิจ สถาบันการเงินต้องคำนึงถึงความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชีด้วย ซึ่งหากกระแสเงินสดรับของบัญชีของลูกหนี้หรือบัญชีของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวไว้ในชั้นเดียวกัน

(1) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ยกเว้นตราสารทุน)

สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ยกเว้นตราสารทุน) ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) โดยแยกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1.1) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) เช่น

(1.1.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า **90 วันหรือ** 3 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะเป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาตามสัญญาหรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน **ยกเว้นลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชี**

(1.1.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชี **กรณีที่**ไม่มีวงเงิน หรือ**กรณีที่**ถูกยกเลิกวงเงิน หรือ**กรณีที่**มีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือ**กรณีที่**ครบกำหนดสัญญาแล้วและไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า **90 วันหรือ** 3 เดือนนับแต่**วันที่เบิกเกินบัญชีโดยไม่มีวงเงิน หรือ**วันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญาแล้วแต่**กรณี**

(1.1.3) ลูกหนี้ที่สถาบันการเงินเห็นว่า ไม่สามารถเรียกชำระหนี้คืนได้หรือคุณภาพของลูกหนี้มีการเสื่อมถอยลงอย่างมีนัยสำคัญ

(1.1.4) ลูกหนี้ที่ไม่ปรากฏธุรกิจแน่ชัด หรือไม่ได้ประกอบธุรกิจจริงจังหรือนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

(1.1.5) ลูกหนี้ที่ประวิงการชำระหนี้ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ เช่น ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือยักย้ายถ่ายเททรัพย์สิน

(1.1.6) ลูกหนี้ที่สถาบันการเงินติดต่อไม่ได้ หรือตามตัวลูกหนี้ไม่พบหรือลูกหนี้ไปเสียจากภูมิลำเนาที่ปรากฏตามสัญญาโดยไม่แจ้งให้สถาบันการเงินทราบ

(1.1.7) ลูกหนี้ที่หยุดดำเนินกิจการหรือเลิกกิจการ หรือกิจการของลูกหนี้อยู่ระหว่างชำระบัญชี

(1.1.8) สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(1.1.9) สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงว่ามีการด้อยค่าด้านเครดิตด้วยเหตุประการอื่น ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ

(1.2) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing) เช่น

(1.2.1) ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า **30 วันหรือ** 1 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะเป็นไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาตามสัญญาหรือวันที่สถาบันการเงินทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืน แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน **ยกเว้นลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชีและสินทรัพย์ทางการเงินอื่นที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งเข้าข่ายการจัดชั้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 5.3 (1.1) ข้างต้น**

(1.2.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชี **กรณีที่**ไม่มีวงเงิน หรือ**กรณีที่**ถูกยกเลิกวงเงิน หรือ**กรณีที่**มีวงเงินตามสัญญาแต่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือ**กรณีที่**ครบกำหนดสัญญาแล้วและไม่มีเม็ดเงินนำเข้าบัญชีเพื่อชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเกินกว่า **30 วันหรือ** 1 เดือนนับแต่**วันที่เบิกเกิน**

บัญชีโดยไม่มีวงเงิน หรือวันที่ถูกยกเลิกวงเงิน หรือวันที่ยอดหนี้เกินวงเงิน หรือวันที่ครบกำหนดสัญญา แล้วแต่**กรณี**

(1.2.3) สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(1.2.4) สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงว่ามีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญด้วยเหตุประการอื่น ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ

(1.3) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) เช่น

(1.3.1) ลูกหนี้ที่ไม่ผิดนัดชำระ **ยกเว้นลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชี**

(1.3.2) ลูกหนี้เงินเบิกเกินบัญชี **กรณีที่**ยังใช้ไม่เต็มวงเงินและยังไม่ถูกยกเลิกวงเงินหรือสัญญายังไม่ครบกำหนด หรือ**กรณีที่**ค้างชำระดอกเบี้ยไม่เกิน **30 วันหรือ** 1 เดือน**นับแต่วันที่ถึงกำหนดชำระ**

(1.3.3) สินทรัพย์ทางการเงินอื่นที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการจัดชั้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ 5.3 (1.1) และ (1.2) ข้างต้น

(1.3.4) ลูกหนี้ที่มีหนังสือยืนยันการตรวจรับงานจาก**ส่วน**ราชการที่มีระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันตรวจรับงาน เฉพาะส่วนที่มีหนังสือยืนยัน

ทั้งนี้ สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินตามที่กำหนดในข้อ 5.3 (1.1) – (1.3) และข้อ 5.6 (1)

(2) สินทรัพย์นอกเหนือจากสินทรัพย์ทางการเงินตามข้อ 5.3 (1)

สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์นอกเหนือจากสินทรัพย์ทางการเงินตามข้อ 5.3 (1) เฉพาะส่วนต่างที่เข้าลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นสินทรัพย์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing)

(2.1) อสังหาริมทรัพย์**รอการขาย**ที่ได้มาจากการชำระหนี้ หรือซื้อจากการขายทอดตลาด เฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาไว้ไม่เกิน 12 เดือน โดยมูลค่าที่กล่าวให้หักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายก่อนนำไปเปรียบเทียบกับราคาตามบัญชี แต่หากสถาบันการเงินได้ทำการประเมินราคาไว้เกินกว่า 12 เดือน ให้นำมูลค่าที่ได้จากการประเมินราคามาใช้ได้เพียงร้อยละ 50

ในการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ที่กล่าว ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์

รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน

(2.2) สินทรัพย์อื่น**ที่มิใช่อสังหาริมทรัพย์รอการขายตามข้อ 5.3 (2.1)** เฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องประเมินมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนตาม**ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง**

(2.3) **สินทรัพย์ตามข้อ 5.3 (2.1) และ (2.2) ที่แสดงว่ามีการด้อยค่าด้วยเหตุประการอื่น ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ**

(3) **ภาระผูกพันทางการเงิน**

(3.1) **ในกรณีที่ภาระผูกพันทางการเงินมีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันกับสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินของลูกหนี้หรือของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้**

ให้สถาบันการเงินจัดชั้นภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวไว้ในชั้นเดียวกับการจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินของลูกหนี้หรือของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ที่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันกับภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าว

(3.2) **ในกรณีที่ภาระผูกพันทางการเงินไม่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันกับสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินของลูกหนี้หรือของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้**

ให้สถาบันการเงินจัดชั้นภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าว ตามลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยให้นำหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินที่กำหนดในข้อ 5.3 (1) มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม

ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า การจัดชั้นของสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินของสถาบันการเงินไม่เหมาะสม อาจสั่งการให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินได้

5.4 **หลักเกณฑ์การกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน**

(1) **สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ยกเว้นตราสารทุน) ตามข้อ 5.3 (1) และภาระผูกพันทางการเงินตามข้อ 5.3 (3)**

สถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ยกเว้นตราสารทุน) และภาระผูกพันทางการเงิน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

(1.1) **ให้สถาบันการเงินใช้มูลหนี้ ซึ่งรวมยอดคงค้างของต้นเงิน รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ รายได้ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ และรายการอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามที่กำหนดใน**

มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง หรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นฐานในการคำนวณเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ยกเว้นตราสารทุน) หรือภาระผูกพันทางการเงิน แล้วแต่กรณี

(1.2) ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองตามลักษณะการจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงิน ดังนี้

(1.2.1) สินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงิน ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) และสินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงิน ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing)

ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 100 ของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ (lifetime expected credit losses) โดยคำนวณจากผลต่างระหว่างมูลหนี้หรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน ตามที่กำหนดในข้อ (1.1) กับกระแสเงินสดที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับซึ่งต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่ลูกหนี้จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินที่สถาบันการเงินได้คาดการณ์ไว้ คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(1.2.2) สินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงิน ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing)

ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 100 ของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า (12-month expected credit losses) โดยคำนวณจากผลต่างระหว่างมูลหนี้หรือมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน ตามที่กำหนดในข้อ (1.1) กับกระแสเงินสดที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับซึ่งต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่ลูกหนี้จะไม่ปฏิบัติตามสัญญาภายใน 12 เดือนข้างหน้า คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(1.3) ให้สถาบันการเงินประมาณการกระแสเงินสดที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับ ดังนี้

(1.3.1) ให้สถาบันการเงินกำหนดสมมติฐานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการกระแสเงินสดอย่างเหมาะสมตามสภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต และต้องทบทวนประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอย่างน้อยทุกงวดการบัญชี

(1.3.2) ในกรณีที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับกระแสเงินสดจากการจำหน่ายหลักประกัน ให้สถาบันการเงินนำมูลค่าของหลักประกันซึ่งได้ประเมินราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน มาใช้ประกอบการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันดังกล่าว โดยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่า

จะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันที่คำนวณได้ ต้องไม่สูงกว่าวงเงินที่ระบุในสัญญาจำนำ สัญญาจำนอง สัญญาค้ำประกัน สัญญาหลักประกันทางธุรกิจ หรือสัญญาอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

(1.4) ในกรณีที่สินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงินสามารถจัดเป็นกลุ่มที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน (homogenous) ได้อย่างเหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอที่จะจัดเป็นกลุ่มเพื่อคำนวณเงินสำรองเป็นรายกลุ่ม (collective approach) ได้อย่างน่าเชื่อถือ สถาบันการเงินสามารถจัดสินทรัพย์ทางการเงินและภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวเป็นกลุ่มบัญชีหรือกลุ่มลูกหนี้เพื่อคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตได้

ทั้งนี้ ในการพิจารณาจัดกลุ่มดังกล่าว ให้สถาบันการเงินพิจารณาปัจจัยอย่างน้อยดังนี้

(1.4.1) ลักษณะเฉพาะของลูกหนี้ เช่น ประเภทลูกหนี้ ลักษณะด้านประชากร (เช่น อายุ) อาชีพหรือกลุ่มอุตสาหกรรมของลูกหนี้ สถานที่ตั้งหรือภูมิภาคของลูกหนี้

(1.4.2) ลักษณะเฉพาะของธุรกรรม เช่น ประเภทผลิตภัณฑ์และหลักประกัน มูลค่าของหลักประกันต่อยอดหนี้และภาระผูกพันทางการเงินรวมของธุรกรรม ระยะเวลาคงเหลือจนถึงวันครบกำหนดของธุรกรรม

(1.4.3) สถานะของลูกหนี้ เช่น สถานะการค้างชำระ หรือสถานะการจัดชั้น

(1.5) ในกรณีที่สถาบันการเงินมีระบบงานหรือข้อมูลไม่เพียงพอ หรือไม่สามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันได้อย่างเหมาะสม ให้สถาบันการเงินอ้างอิงมูลค่าของหลักประกันที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 2 และเอกสารแนบ 3 พร้อมกับจัดทำแผนการดำเนินการด้านระบบงานหรือข้อมูลเพื่อจัดให้มีระบบงานและข้อมูลที่เพียงพอ ตลอดจนสามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันได้อย่างเหมาะสมและน่าเชื่อถือ และจัดเก็บแผนการดำเนินการดังกล่าวไว้ที่สถาบันการเงินเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

(1.6) ในการกำหนดสมมติฐานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตหรือการประมาณการกระแสเงินสดที่สถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับตามข้อ 5.4 (1.3) ให้สถาบันการเงินพิจารณาจากข้อมูลแนวโน้มและปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้อย่างน้อยดังนี้

(1.6.1) นโยบายในการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน เช่น นโยบายการให้สินเชื่อ การสอบทานสินเชื่อ การจัดชั้นสินเชื่อ การกันเงินสำรอง การตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลและแนวโน้มการให้สินเชื่อ การกระจุกตัวของสินเชื่อและหลักประกัน การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีรวมถึงกรณีที่ได้รับคืนในภายหลัง

(1.6.2) การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร กรมบังคับคดี กรมที่ดิน

(1.6.3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาน้ำมัน อัตราการว่างงาน

(1.6.4) ปัจจัยอื่น เช่น สภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมลูกหนี้ ความผันผวนของราคาหลักประกัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือภาระผูกพันทางการเงิน ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(2) สินทรัพย์นอกเหนือจากสินทรัพย์ทางการเงินตามข้อ 5.4 (1)

สถาบันการเงินต้องกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์นอกเหนือจากสินทรัพย์ทางการเงินตามข้อ 5.4 (1) ในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าสินทรัพย์ที่มีการจัดชั้นเป็นสินทรัพย์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) ตามลักษณะการจัดชั้นในข้อ 5.3 (2)

ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า สมมติฐาน ปัจจัย และวิธีการคำนวณการกันเงินสำรองไม่เหมาะสม อาจสั่งการให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองเพิ่มเติม เปลี่ยนสมมติฐาน ปัจจัยหรือวิธีการคำนวณเงินกันสำรอง หรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมได้

5.5 หลักเกณฑ์การตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี

(1) สถาบันการเงินต้องตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี ในกรณีที่สถาบันการเงินเห็นว่าจะไม่สามารถได้รับมูลค่าทั้งจำนวนหรือบางส่วนของสินทรัพย์คืนตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงกรณีอย่างน้อยดังนี้

(1.1) สิทธิเรียกร้องซึ่งสถาบันการเงินได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้ แต่ไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้แล้ว เนื่องจากเหตุดังนี้

(1.1.1) ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ หรือมีหลักฐานว่าหายสาบสูญไป และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(1.1.2) ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้อยู่ในลำดับก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้

(1.1.3) สถาบันการเงินได้ฟ้องลูกหนี้ หรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้อง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำบังคับหรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(1.1.4) สถาบันการเงินได้ฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลาย หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้ โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายและได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว

(1.2) สิทธิเรียกร้องซึ่งตามพฤติการณ์ไม่อาจเรียกให้ชำระหนี้ได้

(1.3) สินทรัพย์อื่นซึ่งชำรุด เสียหาย หรือหมดราคา

(2) สถาบันการเงินต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อควบคุมและป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น

(2.1) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ หรือ**วิธี**ปฏิบัติในการตัด**สินทรัพย์**ออกจากบัญชี และกำหนดการควบคุมภายในให้ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้

(2.2) การตัด**สินทรัพย์**ออกจากบัญชีจะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ถือหุ้น**รายใหญ่** หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง**กับบุคคลดังกล่าว** หรือกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

(2.3) การตัดสินทรัพย์ลูกหนี้ที่เป็นกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน บุคคลอื่นที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ออกจากบัญชี ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน

ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า การตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีของสถาบันการเงินไม่เหมาะสม อาจสั่งการให้สถาบันการเงินตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีเพิ่มเติม หรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมได้

5.6 หลักเกณฑ์การจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีสำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1) ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังนี้

(1.1) ในกรณีที่สถาบันการเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้เนื่องจากฐานะทางการเงินของลูกหนี้เสื่อมถอยลงหรือสถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับมูลค่าของสินทรัพย์หรือภาระผูกพันทางการเงินคืนไม่ครบถ้วน ให้สถาบันการเงินคงการจัดชั้นเดิมของสินทรัพย์หรือภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวเป็นชั้นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) หรือชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing) จนกว่าจะเข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง หรือเข้าเงื่อนไขตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินจัดให้มีระบบในการติดตามดูแลลูกหนี้ที่ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวอย่างใกล้ชิดอย่างน้อยเป็นระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(1.2) ในกรณีที่สถาบันการเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้เนื่องจากเหตุผลอื่นที่มิใช่เหตุผลตามข้อ 5.6 (1.1) เช่น เพื่อปรับอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดที่ลดลง เพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินตามลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตตามที่กำหนดในข้อ 5.3

ทั้งนี้ สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายและมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือภาระผูกพันทางการเงิน ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ที่มีปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์ทางการเงินหรือภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(2) ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน หรือตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีข้อสังเกตในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อาจสั่งการให้สถาบันการเงินแก้ไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จัดหาผู้เชี่ยวชาญอิสระมาประเมินหรือทบทวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เปลี่ยนแปลงการจัดชั้น การกันเงินสำรอง หรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมได้

5.7 การจัดทำและการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน

ให้สถาบันการเงินจัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาการจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดออกจากบัญชีไว้ที่สถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินสามารถจัดทำและจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

5.8 การจัดชั้น การกันเงินสำรอง หรือการตัดออกจากบัญชี ที่เข้มงวดกว่าหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

สถาบันการเงินสามารถจัดชั้นหรือกันเงินสำรองสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน หรือตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี โดยใช้เกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดได้

5.9 การสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน

สถาบันการเงินต้องสอบทานและจัดทำรายงานการสอบทานเงินให้สินเชื่อ เงินให้กู้ยืม ภาระผูกพัน และธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการสอบทานเงินให้สินเชื่อ ธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ และภาระผูกพัน ของธนาคารพาณิชย์และธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย หรือบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

5.10 การจ่ายเงินปันผล

สถาบันการเงินจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้นมิได้ หากยังไม่ได้ตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี หรือยังกันเงินสำรองสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินไม่ครบทั้งจำนวน

5.11 ในกรณีที่จำนวนเงินสำรองที่สถาบันการเงินคำนวณได้ตามประกาศฉบับนี้มีจำนวนน้อยกว่าการกันเงินสำรองที่สถาบันการเงินได้กันไว้แล้วตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 5/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่

10 มิถุนายน 2559 ห้ามสถาบันการเงินโอนเงินสำรองส่วนเกินดังกล่าวเป็นรายได้ โดยให้คงเงินสำรองดังกล่าวไว้ในบัญชีต่อไป ทั้งนี้ สถาบันการเงินสามารถนำเงินสำรองส่วนเกินดังกล่าวมาใช้กับการกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินตามประกาศฉบับนี้ได้

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่งวดบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2561

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5806, 0 2283 5837
โทรสาร 0 2283 5938

เอกสารแนบ 1

กระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง

(1) ในการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรองนั้น สถาบันการเงินต้องมีการแบ่งแยกหน้าที่ โดยมีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(1.1) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการจัดทำแบบจำลอง ซึ่งต้องมีบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางสถิติและคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดทำแบบจำลองในการคำนวณการกันเงินสำรอง รวมทั้งมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณการกันเงินสำรอง

(1.2) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการทดสอบความน่าเชื่อถือและติดตามประสิทธิภาพของแบบจำลองในการคำนวณการกันเงินสำรอง ซึ่งต้องมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามข้อ (1.1) และต้องมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการจัดทำแบบจำลองตามข้อ (1.1) ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินไม่สามารถจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังกล่าว ให้สามารถใช้บุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติตามข้อ (1.1) ได้

(1.3) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบจำลอง ซึ่งต้องมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามข้อ (1.1) และข้อ (1.2)

(2) สถาบันการเงินต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง และแสดงให้เห็นถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดสมมติฐาน การเลือกใช้ทฤษฎีการออกแบบ และการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง ตลอดจนการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรองได้อย่างเหมาะสม

(3) กระบวนการในการจัดทำแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง ต้องเป็นไปตามหลักวิชาการและมาตรฐานสากล ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

(3.1) กระบวนการจัดทำแบบจำลอง โดยระบุผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(3.1.1) การวิเคราะห์คัดเลือกข้อมูล และการปรับแต่งข้อมูล

(3.1.2) การจัดแบ่งแยกข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแบบจำลอง และข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลอง

(3.1.3) การวิเคราะห์และคัดเลือกปัจจัยเสี่ยง

(3.1.4) การคัดเลือกแบบจำลอง

(3.1.5) การคำนวณผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลอง

(3.1.6) การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลอง โดยต้องมีการแสดงถึงข้อจำกัดที่อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของแบบจำลอง

(3.2) กระบวนการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง โดยระบุผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(3.2.1) การกำหนดเงื่อนไข วิธีการ และความถี่ในการทดสอบความน่าเชื่อถือ

(3.2.2) การจัดให้มีการทดสอบความน่าเชื่อถือเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง และการจัดให้มีการติดตามประสิทธิภาพของแบบจำลองเป็นประจำตามนโยบายของสถาบันการเงิน

(3.2.3) การทดสอบที่ครอบคลุมถึงการทดสอบความสามารถในการแบ่งแยก การจัดเรียงลำดับ การกระจายตัว ความเสถียร และความแม่นยำ ทั้งในระดับภาพรวมและกลุ่มข้อมูลย่อย

(3.2.4) การแก้ไขปรับปรุงตามผลการทดสอบความน่าเชื่อถือ ในกรณีที่ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือไม่ผ่านเงื่อนไขตามที่สถาบันการเงินกำหนด สถาบันการเงินต้องมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็ว พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์และแสดงสาเหตุสำคัญที่ไม่ผ่านการทดสอบความน่าเชื่อถือ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการปรับแบบจำลองเพื่อใช้ในระหว่างที่ดำเนินการปรับปรุงแบบจำลอง

(3.3) กระบวนการบริหารจัดการ การเข้าถึง และการจัดเก็บข้อมูล

(3.4) กระบวนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูล และการเตรียมข้อมูลให้พร้อมใช้งาน

ในกรณีที่กระบวนการตามข้อ (3.1) หรือ (3.2) มีความจำเป็นต้องใช้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบ สถาบันการเงินต้องแสดงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็น เป็นลายลักษณ์อักษร

ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องจัดให้มีการรายงานผลการจัดทำแบบจำลอง ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือ ผลการบริหารจัดการ การเข้าถึง และการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนผลการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูล และการเตรียมข้อมูลให้พร้อมใช้งาน ตามข้อ (3.1) – (3.4) ต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงิน หรือคณะกรรมการอื่นหรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน ทราบเป็นประจำ และให้สถาบันการเงินจัดเก็บรายงานดังกล่าวตามนโยบายของสถาบันการเงิน เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้

(4) ข้อมูลที่สถาบันการเงินนำมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแบบจำลองนั้น อาจได้มาจากข้อมูลภายในของสถาบันการเงิน ข้อมูลภายนอกจากแหล่งที่มาอื่นที่มีความน่าเชื่อถือ หรือจากการจัดทำฐานข้อมูลร่วม (Pooled data) โดยข้อมูลจากอย่างน้อย 1 แหล่งควรเป็นข้อมูลย้อนหลังที่ต่อเนื่องกันไม่ต่ำกว่า 5 ปี และกรณีที่ข้อมูลจากแหล่งที่มาใดมีระยะเวลาย้อนหลังที่นานกว่าและเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ของสถาบันการเงินอย่างมีนัยสำคัญ ให้สถาบันการเงินใช้ข้อมูลย้อนหลังที่นานกว่าจากแหล่งที่มานั้นมาประกอบการพิจารณาจัดทำแบบจำลองดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินมีข้อมูลจำกัดหรือมีการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อหรือแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ให้สถาบันการเงินเพิ่มความรัดกุมในการกันเงินสำรองมากขึ้น

(5) ในกรณีที่สถาบันการเงินว่าจ้างให้บุคคลภายนอกจัดทำหรือทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองเพื่อใช้ในการคำนวณการกันเงินสำรอง สถาบันการเงินต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูลเสมือนเป็นผู้ดำเนินการเอง และต้องควบคุมให้บุคคลภายนอกดังกล่าวดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ (2) และ (3) โดยเคร่งครัด นอกจากนี้ สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) ในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพิ่มเติมดังนี้

(5.1) สถาบันการเงินต้องกำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกบุคคลภายนอกอย่างชัดเจน โดยบุคคลภายนอกต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทน และไม่มีเหตุเสื่อมเสียเกี่ยวกับสถานะทางการเงิน

(5.2) สถาบันการเงินต้องจัดทำสัญญาหรือข้อตกลงในการให้บริการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับขอบเขตการให้บริการ ความรับผิดชอบ เงื่อนไขการให้บริการ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยข้อมูล ระยะเวลาการให้บริการ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขการยกเลิก เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือต่ออายุสัญญา และสิทธิของสถาบันการเงินในการเข้าตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกดังกล่าว

(5.3) สถาบันการเงินต้องจัดให้มีกระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกอย่างน้อยปีละครั้ง หรือเมื่อมีการต่อสัญญาจ้างทุกคราว หรือเมื่อสัญญาจ้างได้สิ้นสุดลง

(5.4) สถาบันการเงินต้องกำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งจัดทำหรือทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองเปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล วิธีการ หลักสถิติ ข้อจำกัด หรือผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำและทดสอบความน่าเชื่อถือ ต่อสถาบันการเงินอย่างครบถ้วนและมีรายละเอียดเพียงพอที่จะใช้อ้างอิงได้ภายหลัง

(5.5) สถาบันการเงินต้องให้บุคคลภายนอกมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเสมอเก็บไว้ที่สถาบันการเงินหนึ่งชุด และมีการจัดอบรมหรือถ่ายทอดความรู้แก่ผู้บริหารและพนักงานของสถาบันการเงิน เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการ ลักษณะงาน กระบวนการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

เอกสารแนบ 2

ตารางสรุปประเภทของหลักประกันและมูลค่าของหลักประกัน ที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต	ความถี่ในการประเมินราคา
1. เงินสด	100%	–
2. ธนบัตรและบัตรธนาคารที่ระลึกเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น ในอภิลักขิตสมัยมหามงคล วันราชาภิเษกสมรส และวันบรมราชาภิเษกครบ 50 ปี ชนิดราคา 500,000 บาท	100% ของมูลค่าที่ตราไว้	–
3. สิทธิในบัญชีเงินฝากที่สถาบันการเงิน หรือตั๋วสัญญาใช้เงินหรือตั๋วแลกเงินที่สถาบันการเงินนั้นออกเพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชน ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่เจ้าของบัญชีเงินฝากเป็นบุคคลที่สามซึ่งมิได้นำมาเป็นหลักประกันตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ เจ้าของบัญชีเงินฝากดังกล่าวต้องมีการทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้และให้สิทธิแก่สถาบันการเงินสามารถหักเงินฝากของตนเพื่อชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วย	100%	–
4. การอาวัล การรับรอง หรือหนังสือค้ำประกัน กรณีที่เป็น		
4.1 Standby Letter of Credit (SBLC) ที่ออกโดยสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (ธสน.)	100% ของวงเงินที่ระบุใน SBLC	–
4.2 การอาวัล การรับรอง หรือ การออกหนังสือค้ำประกัน (LG) โดยธนาคารพาณิชย์ทั้งในและต่างประเทศ และ ธสน.	95% ของวงเงินอาวัล วงเงินรับรองหรือวงเงิน LG	
4.3 หนังสือค้ำประกัน (LG) ที่ออกโดย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)	90% ของวงเงิน LG	
4.4 การประกันการส่งออก (Export Credit Insurance) ของ ธสน. เฉพาะที่ได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องให้สถาบันการเงินแล้ว	75% ของหนังสือรับประกันการส่งออก	

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต	ความถี่ในการประเมินราคา
5. การค้ำประกัน พันธบัตร หรือหลักทรัพย์รัฐบาล กรณีที่เป็น		–
5.1 การค้ำประกันจากกระทรวงการคลังไทย หรือกรณีที่รัฐบาลไทยจะจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ หรือมีหลักฐานว่าจะได้รับเงินจากหน่วยงานราชการไทยอย่างแน่นอน หรือเป็นการให้สินเชื่อแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย	100% ของวงเงินค้ำประกัน หรือวงเงินที่จะได้รับจากหน่วยงานดังกล่าว	
5.2 พันธบัตรรัฐบาลไทย ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลไทยค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย	100% ของราคาตลาด	
5.3 หลักทรัพย์รัฐบาลต่างประเทศที่มีน้ำหนักความเสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ หรือสำหรับบริษัทเงินทุน แล้วแต่กรณี เท่ากับ 0	100% ของราคาตลาด	
6. หลักประกันที่ใกล้เคียงเงินสด		
6.1 หลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ทั้งหลักทรัพย์ประเภททุนและหลักทรัพย์ประเภทหนี้ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ ตราสารหนี้ ที่มีการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ในประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหลักทรัพย์ที่ออกโดยลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551	95% ของราคาตลาด	ทุกสิ้นงวดบัญชี
6.2 ทองคำ		
6.3 หน่วยลงทุนที่เป็นหลักประกันทางการเงินในการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตด้วยวิธี Comprehensive ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) ซึ่งเป็นหน่วยลงทุนที่มีการกำหนดราคาตลาดที่เปิดเผยเป็นการทั่วไปทุกวัน		

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต	ความถี่ในการประเมินราคา
7. หลักประกันอื่น		(เฉพาะสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต และที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ)
7.1 อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง 7.2 สิทธิการเช่าที่สามารถเปลี่ยนมือได้ และสามารถประเมินราคาได้ 7.3 เครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด 7.4 ยานพาหนะที่มีการทำประกันภัย เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องบิน เรือ	90% ของราคาประเมิน <u>ยกเว้น</u> สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต และที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ ให้คำนวณตามวิธีที่กำหนดในเอกสารแนบ 3	ทุก 3 ปี (คำนวณค่าเสื่อมราคาทุกปีสำหรับกรณีเครื่องจักรและยานพาหนะ)
7.5 กิจการที่มีมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท โดยให้อ้างอิงความหมายคำว่า “กิจการ” ตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ ทั้งนี้ ต้องมีแนวทางการควบคุมภายในที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน เพื่อควบคุมและป้องกันการนำทรัพย์สินที่ถูกนับรวมอยู่ในมูลค่ากิจการแล้วไปใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงินแห่งอื่นซ้ำ ตลอดจน เพื่อให้แน่ใจถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สินดังกล่าวทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ	60% ของราคาประเมิน	ทุก 1 ปี และให้ประเมินภายใน 60 วัน นับจากวันที่สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นเป็น

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต	ความถี่ในการประเมินราคา
		สินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต หรือที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ
7.6 ทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ถูกต้องตามกฎหมาย มีการประเมินราคาได้อย่างน่าเชื่อถือ และสามารถยึดได้ตามกฎหมาย	90% ของราคาประเมิน	ทุก 3 ปี
7.7 สินค้าคงคลัง ทั้งนี้ ต้องมีแนวทางการควบคุมภายในที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันการนำสินค้าคงคลังดังกล่าวไปใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับสถาบันการเงินแห่งอื่นซ้ำ ตลอดจนเพื่อให้แน่ใจถึงความมีอยู่จริงของสินค้าคงคลังทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ	60% ของราคาประเมิน ยกเว้นกรณีเป็นสินค้าเกษตรที่มีการซื้อขายในตลาดซื้อขายล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ให้ใช้ราคาตลาด	ทุกสิ้นงวดบัญชี
7.8 สิทธิเรียกร้องตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันทางธุรกิจ (สิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสาร) ซึ่งสามารถเปลี่ยนมือได้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ไม่รวมถึงสิทธิในบัญชีเงินฝากและสิทธิการเช่า ซึ่งได้กำหนดมูลค่าไว้ตามข้อ 3 และข้อ 7.2 โดยให้พิจารณามูลค่าตามลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้อง ดังนี้		

ประเภทหลักประกัน	มูลค่าที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิต	ความถี่ในการประเมินราคา
ก. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นหน่วยงานราชการไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และรัฐบาลต่างประเทศที่มีน้ำหนักความเสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ หรือสำหรับบริษัทเงินทุน แล้วแต่กรณี เท่ากับ 0	100% ของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิเหนือสิทธิเรียกร้อง	–
ข. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นธนาคารพาณิชย์ทั้งในและต่างประเทศ	95% ของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิเหนือสิทธิเรียกร้อง	–
ค. กรณีลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นบุคคลอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในข้อ 7.8 ก. และ ข.	40% ของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินมีบุริมสิทธิเหนือสิทธิเรียกร้อง	–
ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องแน่ใจว่าลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องมีหน้าที่ในการชำระเงินตามสิทธิเรียกร้องนั้น โดยไม่สามารถยกเลิกได้ในทุกกรณี โดยสิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่ลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551		
7.9 หลักประกันนอกเหนือจากข้อ 7.1 – 7.8 ตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย	พิจารณารายกรณี	พิจารณารายกรณี

เอกสารแนบ 3

หลักการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่า เครื่องจักร และยานพาหนะ สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) และที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ในกรณีที่สถาบันการเงินมีระบบงานหรือข้อมูลไม่เพียงพอ

ในกรณีที่สถาบันการเงินมีระบบงานหรือข้อมูลไม่เพียงพอ หรือไม่สามารถคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันได้อย่างเหมาะสม ให้สถาบันการเงินคำนวณมูลค่าของหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่า เครื่องจักร และยานพาหนะที่สามารถนำมาประกอบการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตได้สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) และที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ดังนี้

(1) <u>สำหรับหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์และสิทธิการเช่า</u>

ให้สถาบันการเงินนำปัจจัยและสมมติฐานดังต่อไปนี้มาใช้ในการคำนวณมูลค่ากระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์และสิทธิการเช่า

(1.1) กระแสเงินสดที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับราคาประเมินหลักประกันหลังหักค่าใช้จ่ายจากการได้มาและการจำหน่ายหลักประกัน ซึ่งเท่ากับร้อยละ 90 ของราคาประเมินหลักประกันที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในข้อ 5.4 (1.3)

(1.2) อัตราดอกเบี้ยที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(1.3) ระยะเวลาที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับจำนวนปีที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้ ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 5.5 ปี

(2) <u>สำหรับหลักประกันประเภทเครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>

ให้สถาบันการเงินนำปัจจัยและสมมติฐานดังต่อไปนี้มาใช้ในการคำนวณมูลค่ากระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันประเภทเครื่องจักรที่อยู่ในความต้องการของตลาด

(2.1) กระแสเงินสดที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับร้อยละ 100 ของราคาประเมินหลักประกันที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในข้อ 5.4 (1.3) หักด้วยค่าเสื่อมราคาที่คำนวณจนถึงวันที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้

(2.2) อัตราดอกเบี้ยที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(2.3) ระยะเวลาที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับจำนวนปีที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้ ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 2.5 ปี

(3) <u>สำหรับหลักประกันประเภทยานพาหนะ</u>

กรณีเป็นลูกหนี้ให้เช่าซื้อ ลูกหนี้ให้เช่าแบบลีสซิ่ง หรือลูกหนี้ที่มีการนำยานพาหนะมาเป็นหลักประกันถูกต้องตามกฎหมาย โดยยานพาหนะต้องมีการประกันภัย ให้สถาบันการเงินนำปัจจัยและสมมติฐานดังต่อไปนี้มาใช้ในการคำนวณมูลค่ากระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันประเภทยานพาหนะซึ่งมีการประกันภัย

(3.1) กระแสเงินสดที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับร้อยละ 100 ของราคาประเมินหลักประกันที่ต้องประเมินราคาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในข้อ 5.4 (1.3) หักด้วยค่าเสื่อมราคาที่คำนวณจนถึงวันที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้

(3.2) อัตราดอกเบี้ยที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

(3.3) ระยะเวลาที่นำมาใช้ในการคิดลด เท่ากับจำนวนปีที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 1 ปี ยกเว้นยานพาหนะประเภทเรือให้ใช้ 5.5 ปี

ทั้งนี้ ในกรณีสินทรัพย์หรือภาระผูกพันทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) และที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อซื้อหรือเมื่อเกิดรายการ (purchased or originated credit-impaired) ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน สถาบันการเงินไม่สามารถนำหลักประกันที่เป็นยานพาหนะ ยกเว้น เรือ มาคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกันได้

คำถาม – คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1. การถือปฏิบัติตาม TFRS 9 เป็นครั้งแรก		
1.1	ในกรณีที่สถาบันการเงินมีเงินสำรองที่มีอยู่สูงกว่าจำนวนเงินสำรองที่ต้องกัน ณ วันแรกเมื่อเริ่มถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9) ให้สถาบันการเงินคงเงินสำรองส่วนเกินดังกล่าวไว้ในบัญชีต่อไปเป็นระยะเวลาเท่าไร	ให้สถาบันการเงินทยอยลดเงินสำรองส่วนเกิน ณ วันแรก ตามความเหมาะสมภายใน 5 ปี ด้วยวิธีเส้นตรงหรือตามแผนที่สถาบันการเงินกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสถาบันการเงินต้องแจ้งแผนการลดเงินสำรองส่วนเกินแก่ ธปท. ล่วงหน้าพร้อมเปิดเผยแผนการทยอยลดเงินสำรองส่วนเกินและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามที่กำหนดในหนังสือเวียนธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ฝนส.(23)ว.1603/2562 เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจแนวทางการบริหารจัดการเงินสำรองส่วนเกิน ลงวันที่ 6 พ.ย. 2562
2. การจัดชั้น – ลูกหนี้ธุรกิจที่กระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชีมีความเกี่ยวเนื่องกัน		
2.1	กรณีสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินแต่ละบัญชีของลูกหนี้ธุรกิจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ดังกล่าว มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกัน สถาบันการเงินต้องจัดชั้นแต่ละบัญชีดังกล่าวอย่างไร **(เพิ่มเติมวันที่ 24 พฤศจิกายน 2566)**	สถาบันการเงินต้องจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินแต่ละบัญชีของลูกหนี้ธุรกิจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ดังกล่าวที่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันไว้ในชั้นเดียวกัน โดย (1) กรณีมีบัญชีใดบัญชีหนึ่งถูกจัดอยู่ในชั้นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing หรือ stage 3) สถาบันการเงินต้องจัดชั้นบัญชีอื่นที่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันไว้ในชั้น stage 3 เช่นเดียวกัน (2) กรณีมีบัญชีใดบัญชีหนึ่งถูกจัดอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) สถาบันการเงินต้องจัดชั้นบัญชีอื่นที่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันไว้ในชั้น stage 2 เช่นเดียวกัน เว้นแต่ สถาบันการเงินสามารถพิสูจน์ได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้บัญชีแรกถูกจัดชั้นเป็น stage 2 ไม่ส่งผลให้บัญชีอื่นที่มีกระแสเงินสดรับเกี่ยวเนื่องกันของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ดังกล่าวมีความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้น รวมถึง

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องจัดให้มีนโยบายและหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการพิสูจน์ข้างต้นให้ชัดเจน เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (good governance) และไม่เป็นการกระทำเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของ ธปท. เช่น หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง รวมทั้ง มีกระบวนการสอบทานที่เหมาะสม ให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
3. การจัดชั้น - แนวทางการพิจารณา Significant Increase in Credit Risk (SICR)		
3.1	ในการจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน สถาบันการเงินต้องพิจารณาปัจจัยการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) อย่างไร **(เพิ่มเติมวันที่ 24 พฤศจิกายน 2566)**	สถาบันการเงินต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับแนวทางและข้อบ่งชี้ที่ใช้ในการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน (สินทรัพย์ฯ) ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR) นับแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9) โดยแนวทางเบื้องต้นที่สถาบันการเงินควรพิจารณามีดังนี้ 1. นโยบายของสถาบันการเงินควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาข้อบ่งชี้ (indicators) ที่ส่งผลต่อการลดลงของความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ หรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยข้อบ่งชี้ดังกล่าวต้องครอบคลุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต 2. หากข้อบ่งชี้ที่กำหนดตามนโยบายของสถาบันการเงินส่งสัญญาณเตือน สถาบันการเงินควรวิเคราะห์และทบทวนการจัดชั้นสินทรัพย์ฯ โดยวิเคราะห์ว่าสัญญาณดังกล่าวส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ที่ลดลงหรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ซึ่งหากมี SICR

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		สถาบันการเงินต้องพิจารณาปรับการจัดชั้นสินทรัพย์ฯ จาก performing (stage 1) เป็น under-performing (stage 2)
3.2	ธปท. มีตัวอย่างข้อบ่งชี้เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงิน (สินทรัพย์ฯ) ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) หรือไม่ อย่างไร และตัวอย่างข้อบ่งชี้ดังกล่าวเป็นข้อกำหนดขั้นต่ำที่สถาบันการเงินต้องกำหนดไว้ในนโยบายเกี่ยวกับการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์ฯ หรือไม่อย่างไร **(เพิ่มเติมวันที่ 24 พฤศจิกายน 2566)**	ตัวอย่างข้อบ่งชี้ (indicators) ที่สถาบันการเงินสามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาว่า ลูกหนี้อาจมี SICR จนนำไปสู่การปรับการจัดชั้นสินทรัพย์ฯ ซึ่งอ้างอิงตาม TFRS 9 เช่น (1) ด้านการค้างชำระเกินกำหนด: ลูกหนี้มีการค้างชำระสินเชื่อของสถาบันการเงินมาแล้วเกินกว่า 30 วัน หรือ 1 เดือน นับแต่วันถึงกำหนดชำระตามสัญญาหรือข้อตกลง (2) ด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ: - อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของลูกหนี้ภายในสถาบันการเงิน (internal credit rating) หรือคะแนนพฤติกรรมที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้ภายในสถาบันการเงิน (internal behavioral scoring) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ - อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของลูกหนี้ที่จัดทำโดยบุคคลภายนอก (external credit rating) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ - มี SICR ในบัญชีอื่นของลูกหนี้รายนั้น - ฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของลูกหนี้เสื่อมถอยลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (เช่น รายได้หรือกำไรที่ลดลง ขาดเงินทุนหมุนเวียน การก่อภาระหนี้เพิ่ม ปัญหาด้านสภาพคล่อง) รวมถึงกรณีที่เกิดจากลูกหนี้ถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย โดยข้อบ่งชี้ข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น สถาบันการเงินอาจกำหนดข้อบ่งชี้ที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากตัวอย่างนี้ได้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
4. การจัดชั้นและการกันเงินสำรองสำหรับกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้		
4.1	**การจัดชั้นสำหรับกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้**	
4.1.1	สถาบันการเงินต้องจัดชั้นลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างไร	- ในกรณีที่สถาบันการเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้เนื่องจากฐานะทางการเงินของลูกหนี้เสื่อมถอยลง หรือสถาบันการเงินคาดว่าจะได้รับมูลค่าของสินทรัพย์หรือภาระผูกพันทางการเงินคืนไม่ครบถ้วน ให้สถาบันการเงินคงการจัดชั้นเดิมของสินทรัพย์หรือภาระผูกพันทางการเงินดังกล่าวเป็นชั้นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing หรือ stage 3) หรือชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) จนกว่าจะเข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง หรือเข้าเงื่อนไขตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด - ในกรณีที่สถาบันการเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้เนื่องจากเหตุผลอื่น ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินตามลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตตามที่กำหนดในข้อ 5.3 ของประกาศฉบับนี้
4.1.2	สถาบันการเงินสามารถปรับชั้นลูกหนี้ Non-NPL ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นชั้นที่ดีขึ้นได้อย่างไร	การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ Non-NPL ที่จัดอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) หากสถาบันการเงินได้ติดตามความสามารถในการชำระหนี้ และลูกหนี้สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน หรือ 3 งวด แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สถาบันการเงินสามารถพิจารณาปรับการจัดชั้นลูกหนี้รายดังกล่าวมาอยู่ในชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ stage 1) ได้ตามที่กำหนดในแนวทางเลือกเกี่ยวกับการจัดชั้นสินเชื่อกรณีปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสภาวิชาชีพบัญชี (คำถาม-คำตอบ TFRS 9)

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
4.1.3	สถาบันการเงินสามารถปรับชั้นลูกหนี้ NPL ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นชั้นที่ดีขึ้นได้อย่างไร	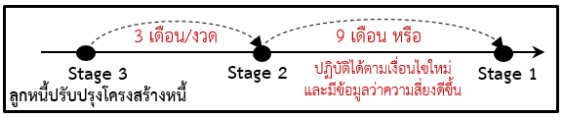 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ NPL ที่จัดอยู่ในชั้นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing หรือ stage 3) หากลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวด แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สถาบันการเงินสามารถพิจารณาปรับการจัดชั้นลูกหนี้ให้ดีขึ้นมาอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) ได้ ต่อมา หากสถาบันการเงินได้ติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามเงื่อนไขใหม่แล้วมีข้อมูลที่พิสูจน์ได้ว่าระดับความเสี่ยงดีขึ้น สถาบันการเงินสามารถพิจารณาปรับการจัดชั้นของลูกหนี้รายดังกล่าวมาเป็นชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) ได้ โดยไม่ต้องรอจนครบ 9 เดือนตามที่กำหนดในแนวทางเลือกเกี่ยวกับการจัดชั้นสินเชื่อกรณีปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสภาวิชาชีพบัญชี (คำถาม-คำตอบ TFRS 9)
4.1.4	ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินสามารถพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เพิ่มเติมได้หรือไม่	หากในการพิจารณาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินเห็นว่าการให้สินเชื่อประเภทเงินทุนหมุนเวียน (working capital) แก่ลูกหนี้ NPL เพิ่มเติมจะช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ให้สถาบันการเงินพิจารณาดำเนินการได้ และสามารถปรับการจัดชั้นสินเชื่อทั้งหมดให้ดีขึ้นได้ โดยใช้แนวทางการพิจารณาเช่นเดียวกับที่กำหนดในข้อ 3.2.3
4.1.5	สถาบันการเงินสามารถปรับชั้นลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ดีขึ้น 1 ชั้น เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนหลังจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้หรือไม่	เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกัน 3 เดือน ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนหลังจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินสามารถปรับชั้นลูกหนี้ให้ดีขึ้นได้ 1 ชั้น เช่น ปรับชั้นจาก stage 2 เป็น stage 1 หรือจาก stage 3 เป็น stage 2 ได้ และหาก ณ สิ้นเดือนที่ 12 นับแต่วันทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ไม่มียอดค้างชำระ สถาบันการเงินสามารถปรับชั้นลูกหนี้กลับมาเป็น stage 1 ได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินสามารถเริ่มนับวันค้างชำระใหม่ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
4.2	**การกันเงินสำรองสำหรับกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้**	
4.2.1	หากสถาบันการเงินมีการปรับเงื่อนไขสัญญาตามประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกหนี้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยตามภาวะตลาดหรือสถานะลูกหนี้ โดยไม่ได้เกิดจากความเสี่ยงของลูกหนี้เพิ่มขึ้น ถือว่าเข้าลักษณะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือไม่	การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ดังกล่าว*ไม่*ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากไม่มีประเด็นในเรื่องความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการรับรู้รายได้ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Rate: EIR) เดิม จะไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตอีกต่อไป ดังนั้น สภาวิชาชีพบัญชีจึงกำหนดในคำถาม-คำตอบ TFRS 9 ให้สถาบันการเงินสามารถเลือกรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตาม EIR ที่คำนวณตามประมาณการกระแสเงินสดใหม่ที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข (Current EIR) ได้
4.2.2	ในกรณีที่ลูกหนี้ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หลายครั้ง สถาบันการเงินต้องคำนวณส่วนสูญเสียอย่างไร	ในการคำนวณส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดตามสัญญา โดยคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นใหม่ (gross carrying amount) จากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการเงินสดรับหรือจ่ายชำระในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของสัญญาใหม่ ซึ่งถูกคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรก (original EIR) และต้องรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลง (modification gain or loss) ในกำไรหรือขาดทุน
4.2.3	ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากสถาบันการเงินไม่สามารถหาอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรก (original EIR) ได้ เนื่องจากสัญญาเริ่มแรกเกิดขึ้นก่อนการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติอย่างไร	ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน สำหรับสัญญาที่เกิดขึ้นก่อนวันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก สถาบันการเงินสามารถคำนวณอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจากกระแสเงินสดคงเหลือโดยคำนวณจากกระแสเงินสดนับตั้งแต่วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
4.3	การกันเงินสำรองสำหรับกรณีมาตรการ/โครงการช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีสิทธิได้รับเงินชดเชย	
4.3.1	สำหรับสินเชื่อภายใต้มาตรการ/โครงการช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีสิทธิได้รับเงินชดเชยในรูปแบบต่าง ๆ จากเงินกองกลางของสถาบันการเงินที่ร่วมกันสมทบและบริหารจัดการเพื่อส่งผ่านความช่วยเหลือให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งมีแหล่งเงินจากการปรับลดอัตราที่สถาบันการเงินนำส่งเพื่อชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF Fee) เป็นการชั่วคราว เช่น สินเชื่อโครงการชดเชยความเสียหายด้านเครดิตสำหรับการให้สินเชื่อใหม่ (SMEs Credit Boost) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในเขตพื้นที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) และโครงการแก้ไขปัญหาหนี้เสียผ่านกลไกการซื้อหนี้รายย่อยของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (โครงการ “ปิดหนี้ไว ไปต่อได้”) มีแนวทางการกันเงินสำรองอย่างไร (เพิ่มเติมวันที่ 8 มิถุนายน 2569)	สถาบันการเงินและบริษัทลูกในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อหรือช่วยเหลือลูกหนี้ภายใต้มาตรการ/โครงการช่วยเหลือลูกหนี้ ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยในรูปแบบต่าง ๆ จากเงินกองกลางฯ สามารถใช้มูลค่าของเงินที่มีสิทธิได้รับการชดเชยในการคำนวณการกันเงินสำรองสำหรับสินเชื่อนั้นได้